

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Tillæg til procedure for Budget 2011 (2012-2014)

Sag: 00.30.00-Ø02-1-10

Økonomi

6-05-2010

Morten Bentsen

Tillæg til budgetproceduren for Budget 2011 (2012 – 2014)

Økonomiudvalget godkendte på sit møde den 22. marts 2010 proceduren for Budget 2011 (2012-2014). Budgetproceduren er vedhæftet i sin oprindelige form.

Ifølge den oprindelige budgetprocedure skulle fagudvalgene alene have en orientering om forslag til omstilling, effektivisering og innovation på deres møder i juni og august. Forslagene ville imidlertid først blive offentliggjort efter Kommunalbestyrelsens budgetseminar den 23. og 24. august 2010. På dette tidspunkt ville man have et mere præcist billede af den samlede økonomiske situation. Dermed ville kommunalbestyrelsen have mulighed for at fravælge specifikke forslag til omstilling, effektivisering og innovation og undgå en unødigt usikkerhed og bekymring blandt kommunens brugere og borgere.

Med vedtagelsen af Faaborg-Midtfyn Kommunes strategi for omstilling, effektivisering og innovation er det blevet besluttet, at der skal være en større åbenhed omkring budgetproceduren. I forlængelse heraf vil de enkelte forslag til omstilling, effektivisering og innovation blive offentliggjort i forbindelse med fagudvalgenes behandling på udvalgsmøderne i juni og august. Der vil samtidig blive mulighed for at afgive høringssvar. Endelig er der planlagt et borgermøde den 11. august 2010.

Der er udarbejdet en detaljeret procesplan for strategi for omstilling, effektivisering og innovation. Af procesplanen fremgår datoerne for fremsendelse af høringssvar mv. Procesplanen supplerer den udarbejdede budgetkalender indeholdt i den oprindelige budgetprocedure.

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

Procedure for Budget 2011 (2012-2014)

Sag: 00.30.00-Ø02-1-10

Økonomi

25-03-2010

Jørgen Dalsgaard

Indledning

Kommunerne er i disse år underlagt et stort økonomisk pres. Faaborg-Midtfyn Kommune er ingen undtagelse. Det har derfor været nødvendigt at genåbne Budget 2010, ligesom der er behov for at sikre budgettilpasninger i efterfølgende år.

Kommunalbestyrelsen afholdt den 9. februar 2010 et temamøde om den kommunale økonomi. På mødet drøftedes kommunens aktuelle økonomiske situation og behovet for en økonomisk strategi for hele byrådsperioden.

Den økonomiske strategi skal tage udgangspunkt i nogle overordnede økonomiske måltal for den 4-årige budgetperiode, herunder mål for:

- Anlægsrammens størrelse
- Gennemsnitslikviditet og likviditet ultimo året
- Langfristet gæld
- En "bufferpulje" til dækning af uforudsete udgifter

Økonomiudvalget behandler de økonomiske målsætninger vedr. anlægsrammen, likviditet og langfristet gæld på sit møde den 22. marts 2010.

På Kommunalbestyrelsens temamøde den 9. februar 2010 var der et stort ønske om at arbejde videre med udformningen af den økonomiske strategi, hvor Omstilling, Effektivitet og Innovation er nøgleord. Der afholdes derfor den 26. april 2010 et strategiseminar for Kommunalbestyrelsen, hvor den økonomiske strategi fastlægges nærmere.

Den videre proces i forhold til budgetlægningen vil i stor udstrækning afhænge af, hvilke økonomiske måltal der tages udgangspunkt i, samt af udformningen af den økonomiske strategi.

Nærværende budgetprocedure indeholder en beskrivelse af arbejdet med basisbudgettet samt de vilkår og usikkerhedsfaktorer, som har betydning for budgetlægningen. Dernæst beskrives sammenhængen mellem udvikling og drift, anlægssiden, fagudvalgenes rolle samt graden af åbenhed i budgetlægningsfasen. Afslutningsvis følger en budgetkalender med vigtige datoer og milepæle for budgetlægningen.

Budgetproceduren og budgetkalenderen skal ses i sammenhæng med den økonomiske strategi der udarbejdes efter Kommunalbestyrelsens strategiseminar den 26. april. Der vil derfor kunne ske tilpasninger i budgetproces og -kalender.

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

Eftersyn af basisbudgettet

Afvigelser til basisbudgettet kan tilskrives Kommunalbestyrelsens eller udefra kommende beslutninger som har indvirkning på udgiftsniveauet, ændret demografi, rettelser af fejl i tidligere anvendte budgetforudsætninger mv. Fælles for ændringerne gælder, at der skal være tale om væsentlige, ufravigelige og dokumenterbare ændringer. For en nærmere beskrivelse henvises til notat vedr. eftersyn af basisbudgettet på www.faaborgmidtfyn.dk.

Ændringerne til basisbudgettet listes op og der foretages en nærmere beskrivelse af alle større ændringer. Materialet fremsendes dernæst til Kommunalbestyrelsen forud for budgetseminaret. Formålet er at sikre en høj grad af åbenhed og gennemsigtighed.

På finansieringssiden er der ligeledes en række usikkerheder. Ikke mindst som følge af den aktuelle økonomiske krise og den stigende ledighed.

Tilskudsmodellen til beregning af skat og bloktilskud forventes udsendt primo marts. Tilskudsmodellen vil dog først blive revideret i forhold til det nye aftalegrundlag for kommunernes økonomi primo juli. Først fra dette tidspunkt kan der gives et kvalificeret skøn over de kommunale skatter (baseret på det statsgaranterede udskrivningsgrundlag), generelle tilskud samt den mellemkommunale udlicning.

Hvis KL revurderer sit skøn for væksten i udskrivningsgrundlaget i august, vil tilskudsmodellen først blive endelig opdateret primo september.

På samme måde vil det skønnede skatteprovenu (ved valg af selvbudgettering) afhænge af det estimerede udskrivningsgrundlag. Derudover vil såvel tilskud som skatter afhænge af det forventede indbyggertal, som følges tæt frem til budgettets endelige vedtagelse. Selv mindre udsving i befolkningstallet vil have betydning for den samlede finansiering.

Endelig vil der frem til udgangen af september og begyndelsen af oktober være ubekendte faktorer i forhold til låneoptagelse og tilskud fra puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner.

Frigørelse af ressourcer

Arbejdet med at frigøre ressourcer vil blive nærmere beskrevet i Faaborg-Midtfyn Kommunes strategi for omstilling, effektivisering og innovation.

P.t. forudsættes det, at strategien vil indeholde følgende områder:

- Indkøb
- Sygefravær og trivsel
- Energibesparende foranstaltninger
- Strukturtilpasninger
- Afbureaukratisering og regelforenkling
- Digitalisering
- Udbud, konkurrenceudsættelse og udlicitering
- Arbejdskraftbesparende foranstaltninger
- Fælleskommunale fællesskaber

En gradvis forhøjelse af det samlede effektiviseringsmål over en 4-årig periode forventes at gøre det muligt, at planlægge hovedparten af de nødvendige personalereduktioner via naturlig afgang på de fleste områder.

Økonomiudvalget behandler den 12. april fordelingsnøgle for det samlede effektiviseringsmål, med udgangspunkt i de økonomiske måltal som vedtages den 22. marts 2010.

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

For at igangsætte det forarbejde som er nødvendigt, for at kunne arbejde kvalificeret med de enkelte forslag til omstilling, effektivisering og innovation frem til budgetvedtagelsen, vil direktionen udmelde nogle foreløbige og differentierede effektiviseringsmål for de enkelte områder allerede umiddelbart efter godkendelsen af budgetproceduren.

Det er endvidere målet, at fremsætte forslag til Budget 2011 der frigør mere end strategien fastlægger, for at give Kommunalbestyrelsen mulighed for at prioritere blandt de fremsatte forslag. På tilsvarende vis kan det blive aktuelt med et større råderum, når der foreligger et endeligt resultat af de indarbejdede ændringer til basisbudgettet.

Det forventes, at den økonomiske strategi indeholder en prioritering af hvilke effektiviseringstiltag der skal arbejdes med først i den fire årige periode, og hvilke der tages fat på senere. Herudover forventes strategien også at omfatte beskrivelse af hvorledes opgaven organiseres samt hvordan processen tilrettelægges. Strategien behandles som nævnt ovenfor på kommunalbestyrelsens strategiseminar den 26. april 2010, og forventes herefter behandlet og vedtaget af Økonomiudvalget den 3. maj 2010. Afhængig af den endelige udformning af strategien, vil der således kunne ske ændringer i de processer der er påbegyndt.

Balanceret tilgang til udvikling og drift

Siden Faaborg-Midtfyn Kommunes start har arbejdet med udviklingsstrategien haft en central placering ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af den årlige budgetlægning.

En række projekter som skulle have været afsluttet i 2008 og 2009 er blevet forsinket – bl.a. som følge af manglende ekstern medfinansiering. I 2010 skal der derfor fokuseres på opfølgning og afslutning af igangværende projekter frem for iværksættelse af nye. Denne tilgang giver også god mening i en tid, hvor de løbende driftsudgifter skal reduceres. Der skal med andre ord anlægges en balanceret tilgang til udvikling og drift.

På tilsvarende vis vil der kun rent undtagelsesvist blive mulighed for at fremsætte forslag til nye driftsaktiviteter, som ikke finansieres inden for den enkelte aftaleholders egen budgetramme.

Eventuelle forslag til ny drift beskrives i en fast skabelon som findes på intranettet under fælles værktøjer og behandles på en temadag for Koncernledelsen primo maj. Som sidste år skal fagchef og udvalg efterfølgende foretage en prioritering af de eventuelt fremsendte driftsønsker på en skala fra 1 til 3.

Anlægsbudget

Som beskrevet indledningsvis, forventes Økonomiudvalget den 22.3.2010 at fastlægge hvilken årlig anlægsramme budgetlægningen skal tage udgangspunkt i, samt hvilken foreløbig lånemulighed det forventes at medføre.

Der er i budgetoverslagsår 2011, 2012 og 2013 afsat 178 mio. kr., 75 mio. kr. og 85 mio. kr. ekskl. jordforsyning. Disse tal vil skulle tilrettes i forhold til den fastlagte anlægsramme.

Af det samlede anlægsbudget i 2011 er 21,6 mio. kr. afsat til udvendig bygningsvedligeholdelse, maskinanskaffelser, anskaffelser til vintervedligeholdelse, slidlag til veje samt teknologisikring. Der er desuden afsat 3,6 mio. kr. i en pulje til anlæg inden for kvalitetsfondens områder. Øvrige anlægsbevillinger er afsat til konkrete projekter.

Anlæg vedr. udvendig bygningsvedligeholdelse, maskinanskaffelser, vintervedligeholdelse, slidlag samt teknologisikring har tidligere været budgetteret under drift og vil som udgangspunkt ikke indgå i en fornyet prioritering. Det samme gælder bevillingerne til udvidelse af Broskolen, ny daginstitution i Faaborg samt byforskønnelsesmidler til landsbyer. Øvrige anlæg indgår derimod i en ny prioritering.

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

Nye forslag til anlæg beskrives i en fast skabelon, som findes på intranettet under Fælles værktøjer. Som noget nyt vil de anlægsønsker, hvor den enkelte aftaleholder anviser en delvis medfinansiering, blive fremhævet.

På tilsvarende vis vil anlægsinvesteringer i form af energibesparende foranstaltninger blive tillagt særlig stor betydning.

Fagudvalgenes rolle

På udvalgsmøderne i juni/august får fagudvalgene til opgave, at foretage en prioritering af de fremsatte forslag til ny drift og nye anlæg. Herudover vil fagudvalgene blive orienteret om forslag til omstilling, effektivisering og innovation.

Forslag til ny drift og nye anlæg som fremsendes efter tidsfristerne for udarbejdelse af udvalgsdagsordenerne vil ikke komme i betragtning.

Mødedatoer og tidsfrister for fremsendelse af forslag til ny drift, nye anlæg samt forslag til omstilling, effektivisering og innovation til brug for udvalgsmøderne er som følger:

Udvalg	Mødedato	Tidsfrist
Sundhedsudvalg	15. juni 2010	3. juni 2010
Socialudvalg	16. juni 2010	4. juni 2010
Kultur- og Fritidsudvalg	16. juni 2010	4. juni 2010
Erhvervs- og planlægningsudvalget	17. juni 2010	4. juni 2010
Økonomiudvalg	28. juni 2010	10. juni 2010
Teknik- og Miljøudvalg	29. juni 2010	18. juni 2010
Beskæftigelses- og arb.mrk.udvalget	5. august 2010	30. juni 2010
Børne- og Undervisningsudvalg	11. august 2010	29. juli 2010

Økonomistaben er ansvarlig for udarbejdelse af udvalgsdagsordener.

Åbenhed funderet på et solidt grundlag

Faaborg-Midtfyn Kommune ønsker en høj grad af åbenhed omkring budgetlægningsprocessen. Erfaringerne fra tidligere år viser imidlertid, at den afgivne information skal være funderet på et solidt grundlag, så der ikke unødigt skabes et misvisende billede med en række utilsigtede konsekvenser til følge for kommunens borgere og blandt kommunens ansatte.

Når der i budgetfasens sidste del viser sig et retvisende billede af den samlede økonomiske situation vil der blive informeret om det konkrete finansieringsbehov og de konkrete forslag til omstilling, effektivisering og innovation. Dette vil ske første gang i umiddelbar forlængelse af det afholdte budgetseminar den 23. og 24. august 2010. Dels i form af en pressemeddelelse, dels i form af et efterfølgende pressemøde samt budgetinformation på www.faaborgmidtfyn.dk.

I september/oktober foregår 1. og 2. behandling af budgettet.

Budgetforslaget til 1. behandling sendes i høring, så hørings svar er kommunalbestyrelsen i hænde inden den endelige vedtagelse.

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

Ligesom sidste år er der udarbejdet en såkaldt positiv-liste over høringsberettigede parter. Listen kan ses på www.faaborgmidtfyn.dk og omfatter bl.a. brugerbestyrelser, ældebestyrelser samt private organisationer. De enkelte hørings svar offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Medarbejdersiden informeres løbende om den aktuelle budgetsituation på de planlagte møder i Hovedudvalget.

Såfremt der mellem 1. og 2. behandlingen indgås en budgetaftale for Budget 2011 (2012-2014) orienteres Hovedudvalg og Lederforum herom på den førstkomende hverdag efter aftalens indgåelse.

2010 Budgetkalender

Herunder er angivet en række vigtige datoer og milepæle for budgetlægningen for Budget 2011 (2012-2014), genåbning af budget 2010 samt budgetopfølgningerne i 2010.

Genåbning af budget 2010:

1. marts	Økonomiudvalget genåbner budget 2010, og udmelder differentiserede sparemål i forhold til de enkelte fag- og stabsområder. Genåbningen vedrører såvel budget 2010 som efterfølgende budgetår, hvor det samlede sparemål på 50 mio. kr. har helårsvirkning.
10. marts – 19. marts	Fagudvalgene behandler fag- og stabschefernes spareforslag, og kommenterer de enkelte forslag
22. marts	Økonomiudvalget behandler spareforslag for administrationen, samt spareforslagene der har været behandlet af fagudvalgene, med de tilhørende kommentarer fra fagudvalgene. Økonomiudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsen i f.t. samtlige spareforslag
23. marts	Hovedudvalget orienteres om Økonomiudvalgets indstilling i forhold til spareforslagene for genåbning af budget 2010.
24. marts	Kommunalbestyrelsen behandler Økonomiudvalgets indstillede besparelser for genåbning af budget 2010, og træffer beslutning om besparelserne.

Budgetprocedure 2011 (2012–2014) samt kvartalsvise budgetopfølgninger:

18. marts	Hovedudvalget drøfter forslag til budgetprocedure for 2011 – 2014, herunder oplæg til økonomiske måltal.
22. marts	Økonomiudvalget behandler oplæg til budgetprocedure, samt: Oplæg til økonomiske måltal for likviditet, langfristet gæld, anlægsramme samt størrelse på "buffer" til uforudset udgiftspres. Herudover behandles budgetopfølgning pr. 28.02.2010.
23. marts	Direktionen udmelder nogle foreløbige og differentierede effektiviseringsmål for de enkelte områder.

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

- 24. marts – 5. maj** Beskrivelse og prissætning af anlægsønsker samt anvisning af forslag til omstilling, effektivisering og innovation for budget 2011
- 12. april** Økonomiudvalget behandler fordelingsnøgle som følge af de besluttede økonomiske måltal samt oplæg til strategiseminar den 26. april 2010.
- På baggrund af Økonomiudvalgets behandling udmelder Direktionen endelige effektiviseringsmål fordelt på administrative hovedområder.
- 13. april** Kommunalbestyrelsen behandler budgetopfølgning pr. 28.02.2010.
- 26. april** Strategiseminar for Kommunalbestyrelsen, hvor der arbejdes videre med strategi for omstilling effektivisering og innovation - med særlig fokus på strukturtilpasninger.
- 3. maj** Hovedudvalget drøfter oplæg til strategi for omstilling, effektivisering og innovation.
- 3. maj** Økonomiudvalget behandler forslag til strategi for omstilling, effektivisering og innovation for 2011 - 2014, med baggrund i tema/strategimøderne den 9. februar og den 26. april 2010.
- 5. maj** Frist for fremsendelse af decentrale drifts- og anlægsønsker fra aftaleholdere til fagchefer
- 10. maj** Seminar for koncernledelsen: Drøftelse af ønsker til ny drift og nye anlæg samt forslag til omstilling, effektivisering og innovation jf. den vedtagne strategi herfor
- 1. april – 25. juni** Eftersyn af basisbudgettet.
- Primo maj** Borgmestermøde: KL's forhandlingskrav over for regeringen vedr. budget 2011 og efterfølgende år
- 10. maj - 11. juni/6. aug.** Kvalificering af forslag til omstilling, effektivisering og innovation (tidsfrist: senest 3 arbejdsdage før møder i fagudvalg)
- Medio juni** Forventet økonomiaftale ml. KL og regeringen
- 28. juni** Økonomiudvalget behandler budgetopfølgning pr. 31. maj 2010.
- Ultimo juni** Orientering om økonomiaftalen ved KL
- 15. juni – 11. august** Prioritering af forslag til nye drifts- og anlægsønsker samt drøftelse af forslag til omstilling, effektivisering og innovation på møder i fagudvalg.
- Primo juli** KL udsender skrivelse om lov- og cirkulæreprogrammet.
- 2. august** Orientering i Økonomiudvalg om den aktuelle budgetmæssige situation.
- 10. august** Kommunalbestyrelsens behandling af budgetopfølgningen pr. 31.5.2010, herunder eventuelle tillægsbevillingsansøgninger for 2011 og overslagsår. Udsendelse af budgetmateriale til kommunalbestyrelsen forud for budgetseminar.

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

- 5. – 19. august** Orientering i fagudvalg om den aktuelle budgetmæssige situation (obs. ekstraordinært møde for Teknik- og miljøudvalget).
- 23. og 24. august** Budgetseminar og efterfølgende pressemøde.
- 24. august** Indberetning til KL om forventninger til Budget 2011 (skat, service og anlæg).
- 27. august** Hovedudvalget drøfter den budgetmæssige situation.
- 30. august** Økonomiudvalget holder møde med Hovedudvalget om Budget 2011
Økonomiudvalget indstiller budgetforslag til 1. behandling
Udsendelse af høringsmateriale.
- 2. September** Borgmestermøde i KL regi omkring koordinering af kommunernes budgetlægning.
- 14. september** 1. behandling af Budget 2011 (2012-2014).
- 16. september** Frist for indsendelse af høringssvar.
- 22. september** Frist for fremsendelse af ændringsforslag.
- 23. september** KL borgmestermøde, afsluttende budgetforhandlinger.
- 4. oktober** Økonomiudvalget indstiller budgetforslag og eventuelle ændringsforslag til 2. behandling. Økonomiudvalget behandler endvidere budgetopfølgning pr. 31.08.2010.
- 12. Oktober** 2. behandling af Budget 2011 (2012-2014) samt behandling af budgetopfølgning pr. 31.08.2010.